

Utbildningsinspektion i Kvidinge skola Förskoleklass, grundskola årskurs 1–5

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan/rektorsområdet.....	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av utbildningsresultaten.....	3
Bedömning av verksamheten	4
Bedömning av förutsättningarna för utbildningen.....	6

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Kvidinge skola den 24 och 25 januari 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbsida (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen om ca två år.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Kvidinge skola, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I Kvidinge skola intervjuades rektorn, förskollärare, barnskötare, fritidspedagoger, fritidsledare, lärare, elever samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i samtliga klasser. Även andra iakttagelser i

skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Kvidinge skola	Antal barn/elever
Förskola	122
Skolbarnsomsorg	70
Förskoleklass	26
Grundskola	159

Kvidinge skola är beläget i östra delen av Åstorps kommun och upptagningsområdet består av Kvidinge by samt tillhörande landsbygd. Kvidinge by består till största delarna av enfamiljshus och landsbygden som tillhör är vidsträckt. De senaste åren har befolkningsantalet ökat markant i Kvidinge.

Verksamheten i rektorsområdet består av förskola, familjecentral med öppen förskola, dagbarnvårdare, skolbarnsomsorg, fritidsgård med öppen verksamhet, förskoleklass och grundskola årskurserna 1–5. Förskolans och skolbarnsomsorgens verksamhet behandlas i kommunrapporten.

Skolans elever och personal är organiserade i två arbetslag, ett för F–2 och ett för 3–5.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Kvidinge skola och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga skolförfattningar.

Inspektörerna bedömer att Kvidinge skola till stora delar har goda resultat och att det finns goda resurser i form av lärartäthet och behörighet hos personalen för att kunna bedriva en god verksamhet. Skolan kartlägger och sätter in åtgärder för att möta elever i behov av särskilt stöd på ett mycket bra sätt. Det förebyggande arbetet för att motverka kränkande behandling är också bra. Föräldrar och elever erbjuds utvecklingssamtal och information som håller hög kvalitet. Skolans styrning och ledning fungerar mycket bra.

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden:

- Skolan bör utveckla sitt arbete med att följa upp elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen, samt fortsätta sina diskussioner kring hur resultaten kan förbättras (särskilt pojkar kan nå högre måluppfyllelse).
- Skolan bör utveckla sina arbetsformer så att ett aktivt elevinflytande gynnas.
- Skolan bör fortsätta sitt arbete med att skapa ett lugnt och positivt klimat under lektioner och på raster.
- Skolan bör se över hur lärarna används, så att de i huvudsak undervisar i de ämnen de har utbildning för.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast skall åtgärdas.

- Svenska som andraspråk ges inte som ett eget ämne för de elever som har detta behov (2 kap. 16 § grundskoleförordningen).
- Elevens val ges inte i enlighet med författningarnas krav (2 kap. 19 § grundskoleförordningen).

Bedömning av utbildningsresultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt målen i skollagen och i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94.

Vid Kvidinge skola följs elevernas kunskapsutveckling upp genom diagnostiska prov i svenska och matematik i årskurs 2, nationella ämnesprov i svenska, engelska och matematik i årskurs 5 och genom läsutvecklingsscheman (LUS) samt "Språket lyfter". Skolan har påbörjat ett arbete med att konkretisera kursplanerna i övriga ämnen för att kunna följa elevernas kunskapsutveckling bättre. Vid besökstillfället hade arbetet resulterat i lokala konkretiseringar av kursplanerna i slöjd. Någon samlad bild av elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen finns dock inte. Inspektörerna bedömer att skolan bör följa upp elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen.

Tabell 1: Resultat från nationella ämnesprov i årskurs 5

Årskurs 5	Kvidinge skola		Åstorp	
	2004	2005	2004	2005
Svenska	87 %	83 %	92 %	94 %
Matematik	87 %	81 %	93 %	90 %
Engelska	85 %	83 %	95 %	95 %

Skolans resultat är något sämre 2005 än föregående år, vilket, enligt intervjuad personal, beror på att många av de åtgärder som skolan har satt in för att möta elevgruppen inte gett önskad effekt. Av skolans kvalitetsredovisning framgår att det överlag är betydligt fler pojkar än flickor som är i behov av särskilt stöd. Det är dock värt att notera att skolan vid besökstillfället också hade 20 procent fler pojkar än flickor. Inspektörerna bedömer att skolan bör fortsätta sina diskussioner kring hur resultaten kan förbättras, samt i dessa diskussioner särskilt uppmärksamma hur pojkars behov kan tillgodoses.

Skolan genomför årligen en trivselenkät och av den framgår det att majoriteten av skolans elever trivs och känner sig trygga på skolan. De elever inspektörerna träffade vid inspektionstillfället var engagerade och hade en positiv inställning till skolan. Skolans arbete med artighetsfraser har lett till att eleverna överlag var artiga mot varandra och mot de vuxna som rör sig i skolan. Intervjuade elever menar att skolan lyckas bra med att förhindra att stora konflikter uppstår. Där- emot framhåller intervjuad personal och elever att det emellanåt kan bli stökigt på raster och på lektioner. Under året har skolans mobbningsgrupp haft några ärenden som de tagit hand om och enligt intervjuade föräldrar kan det förekomma vissa kränkningar, bland annat genom att äldre elever ger sig på yngre. Inspektörerna bedömer att skolan i stort har god måluppfyllelse avseende

normer och värden, men att skolan bör fortsätta sitt arbete med att skapa arbetsro under lektioner och motverka att det blir stökigt på raster.

Sammanfattning

Skolan bör utveckla sitt arbete med att följa elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen, samt fortsätta sina diskussioner kring hur skolans resultat kan förbättras.

Skolan har i stort en god måluppfyllelse avseende normer och värden, men bör fortsätta sitt arbete med att skapa ett lugnt och positivt klimat i skolan.

Bedömning av verksamheten

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet i det inre arbetet; innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen; individanpassning och stöd; utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning; kvalitetssäkring och förbättringsarbete; skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för respektive skolform.

Kvidinge skola har utarbetat ett särskilt handlingsprogram för att kunna möta elever i behov av särskilt stöd. I handlingsprogrammet finns skolans definition av särskilt stöd och vilka åtgärder som sätts in på individ-, grupp- och organisationsnivå. För samtliga elever som riskerar att inte nå målen upprättas åtgärdsprogram, där de åtgärder som skolan ämnar sätta in tydligt framgår. Åtgärdsprogrammen följs upp kontinuerligt. Skolans specialpedagoger genomför olika tester och klasslärarna kontakter dem när de upptäcker elever som riskerar att inte nå målen. Det är cirka 25 procent av eleverna som av personalen bedöms vara i behov av särskilt stöd. Inspektörerna bedömer att skolan på ett mycket bra sätt kartlägger och sätter in åtgärder för att möta elever i behov av särskilt stöd.

Inför utvecklingssamtalen får elever utifrån en självvärdering tänka igenom sina styrkor och svagheter. Från fritidsverksamheten lämnas information till klassläraren om elevens trivsel, sociala förmåga och stödbehov. Av skolans egna mätningar är föräldrarna mycket nöjda med samtalen och uppger också att deras barn är mycket aktiva i dem. Intervjuade elever berättar att de under samtalen alltid får upprätta nya mål för sin utbildning. För alla elever upprättas individuella utvecklingsplaner där elevernas självvärdering utgör en viktig grund. Inspektörerna bedömer att skolan erbjuder föräldrar och elever utvecklingssamtal av god kvalitet.

Verksamheterna i skolan informerar föräldrar genom innehållsrika vecko-, månadsbrev och genom en årlig informationsbroschyr. Föräldrarna framhåller kontaktböckernas viktiga funktion som informationsbärare mellan skolan och hemmen. Skolan håller också på att bygga en webbplats. Inspektörerna bedömer att skolan på ett bra sätt informerar hemmen.

Skolan har ett handlingsprogram mot kränkande behandling och som också under det gångna året visat sig fungera i praktiken. I de fall av kränkningar som skolan tagit sig an har tydliga åtgärdsprogram upprättats och följts upp. Resultatet har blivit att situationen förbättrats för berörda elever. Skolan framhåller i

sin kvalitetsredovisning att den väsentliga förutsättningen för att lyckas i arbetet med att motverka kränkningar är personalens inställning. Samtliga lärare ansvarar för att genomföra förebyggande insatser i sina respektive klasser. Det genomförs också aktiviteter som till exempel kompissamtal, värderingsövningar och massage. Inspektörerna bedömer att skolan på ett bra sätt arbetar förebyggande och aktivt ingriper för att förhindra och motverka kränkande behandling.

Av läroplanen framgår det att elevernas kunskapsmässiga och sociala utveckling förutsätter att de tar ett allt större ansvar för det egna arbetet samt att de får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Detta inflytande skall öka med stigande ålder och mognad. I Kvidinge skola varierar det i vilken utsträckning lärarna arbetar för att möjliggöra elevernas inflytande över arbetsformer och innehåll. Det är upp till varje lärare att själv avgöra hur inflytandet skall ges. Någon lärare låter eleverna vara med och planera temaarbetet, medan någon annan har planeringsböcker där eleverna är med och skriver mål för veckans arbete. Vidare finns det exempel på att elever varit med och utvärderat sitt arbete. Intervjuade lärare har en uppfattning att inflytandet ökar med stigande ålder, men eleverna har däremot inte upplevt det så. Skolan konstaterar dessutom själva i sin kvalitetsredovisning att de inte når kommunens mål om elevinflytande. Inspektörerna bedömer att skolan bör utveckla sina arbetsformer så att ett aktivt elevinflytande gynnas och att man tillsammans diskuterar hur en progression säkerställs.

Vid Kvidinge skola gör personalen i samtliga verksamheter kontinuerligt utvärderingar under läsåret i samband med projekt och temaarbeten. Årliga föräldraenkäter ligger också till grund för skolans kvalitetsredovisning. Skolans kvalitetsredovisning uppfyller förordningens krav även om skolan i ännu högre utsträckning skulle kunna fokusera på elevernas måluppfyllelse. Vidare skulle personal, elever och även i viss mån föräldrar kunna vara mer delaktiga i upprättandet av kvalitetsredovisningen. Intervjuad personal uppger till exempel att de skulle kunna få mer feedback från rektorn på sina utvärderingar. Skolans kvalitetsarbete leder till att skolan identifierar utvecklingsområden, vilket påverkar de kompetensutvecklingssatsningar som görs. Det senaste exemplet är en satsning på matematikundervisningen. Rektorns förhoppning är att denna satsning också skall leda till ökad måluppfyllelse hos eleverna. Inspektörerna bedömer att skolan har ett bra kvalitetsarbete som dock kan utvecklas genom att i än större utsträckning dels involvera personal, elever och föräldrar, dels ha fokus på elevernas måluppfyllelse.

Rektorn har varit på skolan sedan 2002, är utbildad lärare och har genomgått den statliga rektorsutbildningen. Rektorn är på sin heltidstjänst ansvarig för 70 anställda och för sju verksamheter. Till nästa läsår har Åstorps kommun planerat att utöka skolans ledningsresurs, så att det finns utrymme för en deltidstjänst för en biträdande rektor. Rektorn har, trots sitt stora ansvarsområde, kunnat förverkliga sin ambition att vara mycket ute i verksamheterna. Intervjuade elever och föräldrar uttrycker stort förtroende för rektorn. Intervjuad personal är enig om att rektorn är väl förtrogen med verksamheterna, även om de också påpekar att hon har för mycket att göra. De menar att hon på en kollektiv nivå hinner med att leda den pedagogiska utvecklingen, men däremot inte på individnivå i den utsträckningen de skulle önska. Arbetslagen leds av arbetslagsledare, vilka är tänkta att fungera som en länk mellan rektorn och personalen, samt ska kunna leda sitt arbetslags utvecklingsarbete. Under året har de dock

mer fungerat som informationsbärare, vilket vid besöksstillfället hade tagits upp som ett utvecklingsområde för skolan. Inspektörerna bedömer att skolans styrning och ledning fungerar mycket bra.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att skolan på ett mycket bra sätt kartlägger och sätter in åtgärder för att möta elever i behov av särskilt stöd. Skolan erbjuder föräldrar och elever utvecklingssamtal och information som håller hög kvalitet. Skolan arbetar också på ett bra sätt förebyggande och ingriper aktivt för att förhindra och motverka kränkande behandling. Skolans styrning och ledning fungerar mycket bra.

Inspektörerna bedömer dock att skolan bör utveckla sina arbetsformer, så att ett aktivt elevinflytande gynnas samt att man tillsammans diskuterar hur en progression säkerställs. Skolan har ett bra kvalitetsarbete som kan utvecklas genom att i större utsträckning involvera personal och elever, samt ha fokus på elevernas måluppfyllelse.

Bedömning av förutsättningarna för utbildningen

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen: tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildning, personal samt läromedel, pedagogiska material och utrustning. Bestämmelser finns i bl.a. skollagen.

Antalet lärare är enligt Skolverkets statistik cirka åtta per hundra elever, vilket är något högre än rikssnittet. Skolan genomför också enligt rektorn omfördelningar av grupper utifrån de behov som finns. All personal har pedagogisk utbildning och är enligt rektorn engagerade och kunniga. Lärarna används som klasslärare oavsett vilken utbildning de har. Inspektörerna bedömer att skolan använder sig av de resurser som finns att tillgå på ett bra sätt, men att de bör se över hur lärarna används så att de i huvudsak undervisar i de ämnen de har utbildning för.

Undervisningen i elevens val syftar enligt grundskoleförordningen till att bredda och fördjupa elevernas kunskaper i ett eller flera ämnen och skall under elevens hela grundskoletid bestå av minst 382 timmar. Styrelsen skall erbjuda ett allsidigt urval av ämnen som elevens val. Vid Kvidinge skola har man valt att dela upp ämnet i Skolans val och i Elevens val. Skolans val innebär att 20 minuter per vecka används till elevens egen fördjupning och att 20 minuter används till hälsofrämjande aktiviteter. Elevens val innebär två heldagar höst- och vårtermin. Eleverna väljer mellan ett antal aktiviteter vid varje tillfälle. Resterande tid disponeras utifrån elevernas önskemål i klassråd. Inspektörerna bedömer att skolan inte erbjuder elevens val i enlighet med författningarnas krav.

Av grundskoleförordningen framgår det att undervisning i svenska som andraspråk skall anordnas om det behövs för elever med utländsk bakgrund och att undervisningen skall anordnas i stället för undervisning i svenska. Vid Kvidinge skola anordnas svenska som andraspråk som en allmän stödåtgärd. Inspektörerna bedömer att skolan måste anordna svenska som andraspråk som ett eget ämne för de elever som har detta behov.

Sammanfattning

Skolan har goda resurser i form av lärartäthet och behörighet hos personalen för att kunna bedriva en god verksamhet. Skolan bör dock se över hur lärarna används så att de i huvudsak undervisar i de ämnen de har utbildning för.

Skolan måste anordna svenska som andraspråk som ett eget ämne för de elever som har detta behov. Vidare måste skolan anordna elevens val enligt författningarnas krav.

Datum	Ort
2006-06-15	Lund

Helena Olivestam Torold

Michael Erenius